

REGERINGEN

Regeringsbeslut

II:7

2016-03-10

Ju2016/02188/Å

Justitiedepartementet

Åklagarmyndigheten

Box 5553

11485 Stockholm

Uppdrag till Åklagarmyndigheten att granska ärenden avseende äktenskapstvång, försök och förberedelse därtill samt vilseledande till tvångsäktenskapsresa

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Åklagarmyndigheten att granska samtliga ärenden som anmälts till åklagare avseende äktenskapstvång, försök och förberedelse därtill samt vilseledande till tvångsäktenskapsresa.

I uppdraget ingår att

- kartlägga samtliga ärenden samt analysera skälen till att åtal ännu inte har väckts
- redogöra för vilken myndighetssamverkan som har bedrivits under utredningsarbetet och, vid förekommande fall, ange om ärenden har initierats av andra myndigheter
- bedöma om det finns behov av att vidta åtgärder för att dels utveckla och höja kvaliteten på brottsutredningarna, dels stärka myndighetssamverkan i övrigt.

Av kartläggningen ska målsägandens ålder och kön framgå. Vid genomförandet av uppdraget ska Åklagarmyndigheten samråda med Polismyndigheten. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Justitiedepartementet) senast den 23 juni 2016.

Bakgrund

Den 1 juli 2014 infördes rubriceringarna äktenskapstvång (inklusive försök och förberedelse därtill) samt vilseledande till tvångsäktenskapsresa. Lagändringarna innebär att det är straffbart att tvinga någon eller att förmå någon att ingå ett äktenskap eller en

äktenskapsliknande förbindelse genom att utnyttja personens utsatta belägenhet. När en vuxen pressar ett barn i beroendeställning att gifta sig mot sin vilja eller arrangerar ett äktenskap utan hänsyn till vad barnet vill, kan det vara fråga om att barnets utsatta belägenhet utnyttjas. Äktenskapstvång kan ge ett fängelsestraff på högst fyra år.

I samband med 2014 års ändringar gjordes även förändringar i civilrätten. Förändringarna innebär bland annat att barn inte längre kan få dispens att ingå äktenskap och att utrymmet för att erkänna utländska barnäktenskap, tvångsäktenskap och så kallade fullmaktsäktenskap har begränsats.

Skälen för regeringens beslut

Syftet med 2014 års kriminaliseringar av äktenskapstvång och vilseledande till tvångsäktenskapsresa var att stärka skyddet mot ofrivilliga äktenskap. Sedan lagstiftningen trädde i kraft har ett 50-tal ärenden anmälts till åklagare. Inget av dessa har lett till åtal. Det finns anledning att låta utvärdera 2014 års lagstiftning. I avvaktan på en sådan utvärdering får Åklagarmyndigheten i uppdrag att granska och analysera samtliga ärenden avseende äktenskapstvång (inklusive försök och förberedelse därtill) samt vilseledande till tvångsäktenskapsresa. Syftet är att utreda orsakerna till varför åtal inte har väckts i dessa ärenden samt att bedöma om det finns behov av att vidta åtgärder för att utveckla och höja kvaliteten på brottsutredningar avseende tvångsäktenskap och vilseledande till tvångsäktenskapsresa.

På regeringens vägnar

Peter Hultqvist

Linda Jönsson

Kopia till

Justitiedepartementet/PO, Å, DOM, KRIM, L2, L5, SIM, EMA, BIRS
Socialdepartementet/JÄM, FST
Utrikesdepartementet/KC
Brottsförebyggande rådet
Länsstyrelsen i Östergötland
Barnafrid vid Linköpings universitet
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Polismyndigheten